

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben félfévre 6 K, negyedévre 3 K. — f.
Vidéken " 9 K. " 4 K. 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Debrecen, Fő-tér 42. Gyarmathy-palota.
földszint az udvarban.

El a sötétséggel!

Szeretem a tanuló ifjúságot és annak egekig lobogó, tüzes lelkesedését. Én is voltam tanuló ifju. Én is égtem és lelkesedtem. Benn az ő kollegium falai között épügy, mint künn az utcán is. Mikor német nyelvre akarták szorítani az intelligens magyar katonákat, ott voltam a tüntetők között. Mikor a Hentzi-szobrot megkoszorúzták, akkor is talpon voltam a többivel. És mikor a honvéd hősök sírjához vonultunk ki, vittem a zászlót, azt a drágazászlót, melyet 49-ben több helyen lyukasztottak át az orosz ellenség golyói. A kollégium ifjúságának ma is féltve őrzött ereklyéje ez.

Szeretem az öskollégiumot, az alma máter, a világosság terjesztőjét. Én is itt szívtam magamba a legtisztább szabadelvűséget, mely minden utamon elkísér. Itt tanítottak arra, hogy ember és ember között sem faj, sem rang, sem vallás szerint különbséget ne lássak. Hogy csak egy különbség van a földiek között, az, amely őket a becsület szerint osztályozza. Hogy az emberek vagy becsületesek, vagy gazemberek.

És mit kellett megérnem? Fáj nekem, hogy meg kellett érnem. A sötétség szelleme készül behatolni az

én áldott alma máterem falai és a derék tanuló ifjúság sorai közé!

Egy kised csoportot láttam ma végig vonulni a város főutcáján. Csupa fiatal emberek. Zászlót vittek maguk előtt: a főiskola zászlóját. Azt a seilyem lobogót, amelyet a jelenkor legnagyobb, izig-vérig szabadelvű kálvinistájának hitvestársa ajándékozott a tanuló ifjúságnak. Természetesen nem azért, hogy alatta a sötétséget szolgálják, hanem azért, hogy hitük világosságát terjesszék.

Megkapott a tűz. Az a régi tűz. Eszembe ötlöttek a múlt emlékei. Mikor még én is így haladtam a zászló alatt. És megkérdeztem: hova mennek ezek a derék magyar fiúk és mi céljuk vagyon? Kérdésemre megkaptam a választ: *a város polgármestere elé járulnak, tiltakozni az ellen, hogy a magyar görög katolikus püspökség székhelye városunkba tétessék!*

Mi ez, mi akar ez lenni? Talán csak nem felekezeti türelmetlenség? Középkori sötétség a XX. században? És épen kálvinista részről? És épen Debrecenben, a legmagyarabb városban, a fölvilágosultság főfészkeben?

Bizony az. Mert mindenütt akadnak rosszak, szent és igaz ügynek

ellenzői. A sötétség és világosság örökösen hadakoznak egymással. És gyakran ott is, ahonnan csak világosságot várunk, elborul a sötétség. *Am e sötétségnek ebben a városban és abban a főiskolában, melyet polgárai nagylelkűségével ez a város tart fenn évszázadok óta, helye nincsen!* Ha feiüti fejét, eltiporjuk, letapossuk.

Az új magyar görög katolikus püspökség felállítása *nemzeti kulturális érdek, amely éppen akkor találja meg legteljesebb kielégítését, ha a püspökség székhelyéül Debrecent tesz meg.* A város legjobbjai már megértették ezt és megértették azt is, hogy a székhely kérdésének illetlen megoldása megbecsülhetlen előnyökhöz is juttatja a város háztartását ama csekély áldozat ellenében, amelyet meg kell hoznia. Tudja ezt már e város minden egyes polgára is, *felekezeti különbség nélkül*, csak néhány, önmagáról megfeledkezett tanár és a tanulóknak kised, félrevezetett csoportja nem tudja és nem érti felekezeti elfogultságból és féltékenységből.

De hála Istennek, az a néhány tanár és az a néhány diák még nem az egész főiskola. Örömmel hallok, hogy úgy a tanárok, mint a tanulók nagy-

Férfi kelengye mérték szerint készül Aszmann Ferencznél.

Az atya.

Lengyelből Beszkid Sándor.

Beállt a korai téli alkonyat. Az egyik kényelmes berendezett szobában két nő ült a kereveten. A lámpa még nem volt meggyújva, a szobában levő félhomály bizalmassá tette a két nő beszélgetését.

— Bizonyára osztja ama nézetemet — beszélt halk hangon Alexandrovna Mária, — hogy a nő mindent megbocsáthat a férjének, csak az ámitást nem. Én vakon hittem féjem minden szavának, őt tartottam a becsületeség ideáljának s ő e hiszékenységgel milyen rutul visszaélt! Higyje el nekem, képes lettem volna még hűtlenségét is megbocsátani, ha ő nyíltan megmondta volna a szemembe: *„Én már mást szeretek”*. Én megszüntem volna felesége lenni, csak mint gyermekeinek anyja s nevelője s csupán ezek miatt még együtt maradtam volna vele. De ő naponként mindenféle ürügy felhasználásával látogatott idegen nőt vagy talán nőket s hazatérve, mosolygós arccal hazudozott nekem, bár én minden titkát tudtam s tisztátalan ajkaival csókolgatta ártatlan gyermekeim rózsás ar-

cocskáit. Képzelhethet: minő fájdalmat éreztem én! Sokáig nem bírtam tűrni és elviselni e képmutatásokat s egy napon végleg szakítottam vele.

— És a gyermekek sejtenek-e valamit? — kérdezte a mély részvét hangján Petrovna Izabella.

— Szerencsére ők még akkor is kicsinyek voltak, mikor e családi tragédia megtörtént. Palika alig volt egy pár hónapos, Olgácska is még elég kicsiny volt. Ők csak annyit tudnak, hogy nekik is volt papájok, de hogy él-e, vagy meghalt: aziránt eddig még nem érdeklődtek. Hogy mikép lesz az később, mikor a gyermekek majd felnőnek s atyjok után fognak kérdezősködni: a jó Isten a megmondhatója.

Petrovna Izabella elgondolkozva hallgatta ezt a szomorú történetet. Közelebb huzódott Alexandrovna Mária-hoz s remegő hangon suttozta:

— Engedje meg, hogy erre az őszinte beszédre én is hasonló őszinteséggel felelhessek. Bizony az én életemben is volt ehhez hasonló tradédia, sőt talán még nagyobb! Az én gyermekemnek a világ előtt nincs atyja.

Egy csalfa férfi ámitásának estem én áldozatul. Félek, nehogy ártatlan gyermekemet törvénytelen származása miatt a világ, a társadalom megbélyegezze...

Már régen akartam életem e szomorú drámáját elmondani, de félttem attól, hogy esetleg meg fog nehezteni, a miért ismeretiségünk elején ezt nem mondtam el. Tartottam attól, hogy ezáltal elvesztem kegyelmemet, s nem fog engem méltónak tartani arra, hogy gyermekeinek nevelője lehessenek.

— Hogy képzelhethet ilyet rólam — szólalt meg Alexandrovna Mária, — igazán nem tudok eléggé hálás lenni magának azért, hogy gyermekeim oly kitünő nevelőnőt kaptak s a kis Margitkában pedig oly kedves játszótársat!

Petrovna Izabella felbátorodva folytatta: — Az én történetem nem bonyodalmas s oly régi, mint a világ. Két szóval is el lehetne mondani, de köteteket is lehetne róla írni. Megszerettem egy nős embert, anélkül, hogy tudtam volna családi állapotát. Egy nagy városban mi sem könnyebb ilyesmit eltitkolni. Fiatal voltam, szeretni vágytam: eszményképem volt egy hős. Ilyen hőst láttam

Helen Ware amerikai csoda hegedűművész nő nagy hangversenye november 3-án este 8 órakor a Bika disztermében. Jegyek kaphatók Csáthynál. — Telefon 296.

többsége megbotránkozott a történetek felett. Mert valóban botrány az, hogy még csak szót is mer említeni valaki a szóban forgó nemzeti ügy és a város nyilvánvaló érdeke ellen.

Hogy mennyire nemzeti ügy ez és hogy mennyire városi érdek, azt nemrég a jog- és pénzügyi bizottság ülésén éppen egy kálvinista pap fejtette ki a legkésebben, tiltakozván az ellen a vád ellen is, hogy a püspöki székhelynek Debrecenbe tételét református egyházi részről meg akarnák akadályozni. Ettől az embertől tanuljanak azok a bizonyos urak kálvinista liberálizmust! Attól pedig óvakodjanak, hogy valamely városi ügyet felekezeti kérdéssé fujjanak! *Mert e városban nem felekezettek laknak, hanem polgárok, akik nem tűnnek a maguk dolgába semmi külső beavatkozást. Akik tudják, hogy a város más és az egyház is más. A kik egyértelműleg akarják itt a székhely létesítését és akarataikat keresztül is viszik minden áskálódás ellenére. A tanuló ifjuság pedig tegye vissza azt a zászlót és csak igaz ügy szolgálatára vegye ismét elő. Mert ahhoz soha semmiféle szennynek nem szabad tapadnia!*

Dr. Révi Nándor.

Apponyi, Batthyány, Károlyi grófok Debrecenben.

A népjogok mellett.

A 27-iki nagy ellenzéki népgyűlésre együtt jön közénk ez a három hatalmas főúr, hogy az elgazolt alkotmány és az elnyomott nép mellett agítaljanak. Lehet-e ennél fontosabb jelenetet elképzelni is?

Ősi aristokratikus családok sarjai. Fényben, pompában nevelve. Roppant vagyonuk dus urai. Ősi hitbizományok szerencsés élvezői. Egy külön magasabb, ragyogó világ minden kiváltságával körülövezve. És ők szakítanak tradíciókkal, benevelt világfelfogással, ott hagyják a fényes, kiváltságos élet csillogását, hogy leszálljanak a halátn politikai élet sivar, fárasztó, tülekedő küz-

delmeibe és oda álljanak az elnyomottak, a szegények, a nyomorban születtek, a kizsákmányoltak pártjára. És lesznek a grófok: a népjogok küzdőivé.

Gróf Apponyi Albert politikai pályája érdekes emelkedést mutat. Ez a pálya a konzervativizmusnál kezdődik és szünetlen fokozatossággal emelkedik a demokrácia és radikálizmus felé. Mert könnyű demokratának lenni annak, ki proletárnak születik. Még annak sem nehéz, a ki bármilyen fényes családban, de azért demokratikus szellemben nevelődött fel. De ritka gyönyörű kivétel az, hogy az udvar kegyétől elhalmozott volt kancellár konzervatív szellemben nevelt fiából a nemzet és a nép jogainak önfeláldozó vezére legyen.

Gr. Apponyi Albert még sohasem volt Debrecenben. Nemcsak politikai gyűlésen nem vett részt, de még a várost sem ösméri. Most, hogy a 27-iki nagy népgyűlésre közénk érkezik, kifejezte azt a kívánságát, hogy Debrecen is megösmérhesse.

Ezért még a népgyűlés utáni napra is Debrecenben szándékszik maradni Apponyi s főleg az öreg ref. kollégium, annak híres könyvtára, a 49-es idők megszentelt országgyűlési terem: az oratórium és a mi komoly, büszke Nagytemplomunk, az április 14-iki nagy nemzeti felbuzdulás monumentumként álló színhelye, szóval Debrecen történelmi emlékei érdeklik elsősorban. Ezenkívül, ki akarja terjesztetni figyelmét a modern Debrecenre is.

Mint értesültünk, gr. Apponyi meg akarja tekinteni az egyetem nagyterei tervbe vett helyét is. Sokan nem is tudják ugyanis Debrecenben, hogy egyetemünket tulajdonképpen nem a mai alkotmánytípró kormányznak köszönhetjük, hanem legelsősorban Apponyinak, ki kultuszminiszter korában megváltozhatatlanul lerakta a debreceni egyetem alapjait. Sőt beavatottak állítják, hogy Apponyi terve szerint nem lett volna a város ily mód felett kizsarolva az egyetemért és nem történt volna meg ilyen durva alakban az a „megfordított szekularizáció” sem, amely a ref. egyházkerület vagyonát csaknem minden ellenszolgálat nélkül államosította az állami egyetem céljaira.

Azt csak a beavatottak tudják, hogy milyen őszinte barátja volt s az ma is Apponyi Debrecennek, melyet, mint nemzeti kultúra egyik faklyavivő faktorát tekint.

Természetes, hogy Apponyit a legnagyobb szeretettel fogadják Debrecen egész közönsége. Sőt talán még a hivatalos hatóságok is mintha tudomást szerezhetnének Apponyi lejöveteléről?

A két nő elhallgatott: egy-egy könyvet törölve ki szeméiből.

A szomszédos gyermekszoba ugyancsak hangos volt. A szoba közepén állott egy nagy asztal, amelyen rendetlenül, szétszórva feküdtek játékszerek, képes könyvek, képecskék. Ma volt Olgácska születésnapja, mely alkalomból hozzá s kis öccséhez a Palikához, ellátogatott nevelőnőjük, Petrovna Izabella kis leánykája: Margitka. Már minden játékszert meguntak, minden meséből kifogytak s éppen a képeket nézegették. Olgácska és Palika előzékenyen mutogattak meg minden képet szökefűrtű kis vendégüknek, aki élénken nézegetett minden képet. Majd arról kezdtek diskurálni, hogy ki hol alszik.

— Ott én alszom, — mondta Palika, a szögletbe mutatva egy kis ágyra.

— Én meg mamácskával itt ebben a nagy ágyban, mondta Olgácska. — Itt nagy-mama aludt régen, de ő már meghalt.

— Betették a földbe, — magyarázta Palika.

— Az én papám is meghalt, — mondta

Amerikában Apponyit úgy fogadta a köztársaság elnökétől kezdve az egész társadalom és a hivatalos állam, mint egy ország fejét. Az amerikai parlament nyílt ülésén üdvözölték s a neki felkínált és átengedett elnöki székéből megtartott választó beszédét a parlament naplójába beiktatták. Ilyen kiünt és még nem ért más embert, csak Kossuth Lajost és Apponyi Albertet. Hát akkor csak Debrecen közönsége és hatósága is megtalálta tan a módját, hogy ezt a férfut méltóan fogadja.

Gróf Batthyány Tivadar nem ösmertelen a debreceniek előtt. Már három alkalommal hallotta és ünnepelte őt Debrecen népe. *Ő mint régi ösmertős jön közénk.*

Gróf Batthyány érdekes egyéniségét ha meg akarjuk alaposan ösmerni, jó tudni róla, hogy ő valamikor tengerész volt s mint ilyen bejárta az egész világot. Sok viharral dacolt a tengeren és nem riad vissza a politikai élet viharaitól sem. Talán itt van a titka az ő országos ösmert radikálizmusának. Gróf Batthyány talán az első mágus, aki az újabb időben belátta, hogy Magyarországon csak a demokratikus és radikális politikának van jövője, mert csak ez válthatja meg az országot. Most büszkén tekinthet szét maga körül, midőn még Andrássy Gyula gróf is kénytelen közeledni s nem sokára rá fog lépni arra a politikára, melynek gr. Batthyány volt egyik kezdeményező vezére. *Készül a nagy ellenzéki block Andrássytól — egész Bokányiig.*

Azért büszke lehet Batthyány gróf arra, hogy ő volt az első „vörös gróf”, de úgy értelmezve ezt a népies mondást, hogy ebben a kifejezésben milliók szeretete lüktet, akik szívrepesve tekintenek fel a nagy vértanu Batthyány grófhöz méltó vezérré.

Batthyány gróf tulajdonképpen Szekszárdon akart beszámolót tartani a mi népgyűlésünk napján. Azonban készséggel hallgatóztotta el saját beszámolóját, mely pedig már rég meg volt hirdetve, hogy hozzánk jöhessen. A debrecenieknek tehát annál nagyobb örömmel kell fogadniuk őt, ki most a beteg Justh Gyulát helyettesítve, az országos függetlenségi és 48-as pártnak élén áll.

Gróf Károlyi Mihály tudtunkkal szintén először jön Debrecenbe. S ez lesz első politikai szereplése városunkban.

Gróf Károlyi, az Országos Magyar Gazdasági Egylet agráriusainak vezére, a hatalmas Károlyi grófi család veje, ifjúi lelkesedéssel ragadja kezébe a népjogok lobogóját. Micsoda fontos kép az, midőn a delegációs történelmi tiltakozásról hazatérő gróft határtalan örömmel és szeretettel minden kitöréssel fogadják Budapest szocialdemok-

a kis Margit — már régen az égben van! Hát a ti papátok szintén az égben van?

— Igen, a mi papánk is ott van, — erősítette Palika.

— Ah, de nagy számár vagy te Palika, — kiáltott fel Olgácska, — hogy mondhatasz olyat, hogy a mi papánk is az égben, ő messzire, igen messzire elment. De ezt nem tudja csak Mari a csefédünk, meg én. Ez titok, mert csak ketten tudjuk.

— Nem igaz — kiabált makacsul Palika.

— De igaz — mondta gyorsan Olgácska. csak te nem tudod. En egyszer este sokáig nem tudtam elaludni... mamácska pedig az ágy mellett olvasott. Egyszer aztán kivitt a szekrényből valamit, olyan volt, mint egy tükrös s azt sokáig nézegette... Aztán sirni kezdett... En felkeltem s felkiáltottam: Mamácska, miért sírsz te?... Akkor mamácska hirtelen visszatette azt s azt mondta: aludt Olgácska, én nem sírok, csak a szemem fáj: azért könnyeztem... Reggel, mikor Mari öltöztetni jött bennünket, azt mondtam neki: Mari, mutasd meg nekem mamácska tükrét! De Mari nem tudta milyen az... En elveztettem Marit a szekrényhez, de ott nem volt

Fuvarosok figyelmébe!

Nagyobb mennyiségű föld vagy törmelék a tisztviselő telenre szállítható, mely szállításért szerenkenként, illetve köbméterenként 1543 20 fillért fizetek.

Lindenfeld József

fuvarozási vállalata.

rata munkásai s midőn tizezrek tombolnak körül, ő ünnepélyesen tesz fogadalmat a demokrácia mellett.

A három generációt képviselő három gróf közül Károlyi Mihály a legifjabb. Megmérhetlen az a politikai hivatás, amely reá várakozhatik.

Az a jövő nemzedék, amely most nő fel, benne keresi már is a jövődő vezért. És a nemzet nem fog csalódni benne.

Apponyi, Batthyány, Károlyi grófok együtt jelképezik az új magyar ellenzéki politikát. De így hárman együtt eszünkbe juttatják azt is, hogy a szabadsáért és demokráciáért küzdő függetlenségi párt három csoportra van szakítva,

Hej, ha ez a három vezér itt Debrecenben végleg lerombolná a pártok között még fennálló válaszfalakat, ha a három vezér itt Debrecenben megcsinálná az új, demokratikus egységes függetlenségi pártot — az volna csak az ünnep!

Dr. Juhász Nagy Sándor.

Összehívták a delegációkat. A képviselőház ülése.

A hivatalos lap mai száma közli a Berchtold gróf külügyminiszterhez, Lukács magyar és Stürgkh osztrák miniszterelnökhöz intézett királyi kéziratokat, amelyek szerint a király a közös ügyek tárgyalására kiküldött országos bizottság tagjait Budapestre november 1-én tanácskozássra hívja egybe. A delegációk üléseit a király nagy ünnepek keretében nyitja meg.

A kormány az eddigi megállapodások szerint október 30-ára összehívja a képviselőházat, hogy a delegációkat összehívó királyi kéziratokat felolvassák. Tisza István gróf, a képviselőház elnöke, még nincs Budapestben.

Lukács miniszterelnök a legközelebbi napokban küldi el az ellenzéki pártok elnökeinek intézett átiratát, amelyben az ellenzéknek nyolc delegacionális helyet ajánl föl. Ertesülésünk szerint az ellenzéki pártok a miniszterelnök átiratát most is válasz nélkül hagyják, ami azt jelenti, hogy Lukács miniszterelnöksége alatt sem a Ház, sem a delegációk ülésein nem vesznek részt.

A delegációk ülései alatt nagy ünnepek lesznek a budai várpalotában.

tükör, csak egy nagy kép, amelyiken egy szép bácsi volt ráfestve... Mari elvette főlem a képet s azt mondta: Olgácska, én neked elmondok egy nagy-nagy titkot, de azt ne mondd meg senkinek: ez a bácsi a ti papátok, aki elment messzire, igen messzire s egyszer vissza fog jönni, mikor ti nagyok lesztek!... Mamácskától a papáról sohasem kérdezősködj, mert akkor a mamácska szomorú lesz és sirni fog... de Palikának se mond meg!... Látod Palika, te azt mondtad, hogy tudod, hol van a papánk! És te nem tudsz semmit!

— De én tudom — makacszkodott még mindig Palika.

— Nohát ha tudod, mond meg, milyen színű volt az a sép?

— Zöld színű, — mondja találomra Palika.

— No látod, hogy nem tudod, mert fekete! Meg is mutatom!

Gyorsan odaszaladt az éjjeli szekrényhez, kihozott onnan egy fényképet. A fénykép egy középkorú, villogó szemű férfit ábrázolt.

— Ah, hiszen ez az én papám, — kiál-

Lányi hadnagy utja. Debreczentől Nagyváradig.

A pilóta elbeszélése.

A magyar aviatika fejlődését szépen bebizonyította Lányi hadnagy Debreczentől Nagyváradig való turarepülésével, ami által Magyarországon rekordot teremtett, amennyiben 70 kilométernyi utat megszakítás nélkül magyar pilóta még nem tett meg. Maga Lányi hadnagy Nagyváradon így beszélt utjának részleteit:

— Debrecenből kiindulva, gépemet Mikepéres és Sáránd felé irányoztam. Tudomásom szerint a közönség Sárádon látott utoljára. Egy óráig repültem, mikor a szél egyszerre csak elkezdett ide-oda dobálni. Egy izben a heves szélroham gépemet 50 méterrel lenyomta. Dacolni akartam a kellemetlen idővel és teljes erőmből nekifoküdtem a kormányoknak. A motor kétszer is kihagyott gyújtásokat, ez egy pillanatnyi defectus, mialatt a gép berregése is megállt. Vártam, hátha megszűnik az ellenszél. Egy negyed óráig himbálództam még bizonytalanul a levegőben. Kémléni kezdtem, hol lehetne leszállani. Megpillantottam egy sik, leszállásra alkalmas területet és leszállottam. Nagy néptömeg gyűlt össze leszállásomkor.

A falubeliektől tudtam meg, hogy az a község, ahol leszállottam, 30 kilométernyire van Nagyváradtól, Szalárd és a sima egyenletes terület a szalárdi legelő. Ezek szerint ötnegyed óra alatt 70 kilométert tettem meg, ami óránként 62—65 kilométernyi sebességnek felel meg. Gondolom, magyar aviatikus még nem ért el hasonló eredményt.

— És a gépnek nem történt baja?

— Természetesen leszállás után a gépet nyomban tüzetesen megvizsgáltam. A benzintartály formálisan leváloított és a benzint lassanként elkezdett kiszivárogni. Kénytelen voltam belenyugodni abba, hogy nem repülhetek ma Szalárdra haza. Telefonáltam a menyasszonyomnak, ki édes anyjával és néhány ismerősükkel automobilon kijött Szalárdra. Az éjszakát itt töltöttem, reggel haza repültem Nagyváradra.

Mindenféle nyomtatványt olcsón és izlésesen készít a Debreceni Ujság nyomdája.

tott fel ujjongva Margitka, — amint észrevette a képet.

— Nem, ez a mi papánk, — magyarázta Olgácska.

— Igen, ez a mi papánk, — kiabálta Palika is.

— De nem, mert ez az én papám, — mondta meggyőződéssel Margitka, — hiszen épen ilyen papának a képe függ az én ágyam felett!

— Nem! Nem! A miénk! Az enyém! — kiabáltak a gyerekek torkuhszakadtából.

A másik szobában meggyújtották a lámpát. A nők épen felkeltek a kerevetről, mikor a három gyermek ajtóstól berohant a szobába. Margitka kezében tartva a képet, kiabálta:

— Mamácska, ugy-e ez az én papám?

— Ugy-e mamácska, ez a mi papánk, — kiabálta a másik kettő.

A két nő betekintett a képbe: megdöbbenve néztek egymásra... A két dráma főhőse: egy és ugyanaz a férfi...

Telefon 10—51. Telefon 10—51.

Fischbein Jenő

bor-, sör- és pezsgőnagykereskedő, Hatvan-utca 30. szám.

A Magy. kir. földművelésügyi minisztérium felügyelete alatt álló Magyar kir. országos központi mintapince és a budafoki kir. pince-mesteri tanfolyam által kezelt kincsi borok, továbbá eredeti töltésű tokaji asszu, szomorodni, malaga és sherry borok és az összes elismert és bevezetett belföldi és francia pezsgőgyártermékek lerakata és kismértékbeni elárúsítása. — Fenti borok és pezsgők bármilyen kis mennyiségben eredeti gyári áron számíthatóakhoz szállítanak. —

A fogyasztó közönség tehát abban a helyzetben van, hogy szükségletét a körülményeihez képest bármely kis mennyiségben is házhoz szállítva szerezheti be. Naponként friss töltésű üveges sörök. Szesz, rum, likőr és mindennemű szesz italokban elsőrendű képviseltek. 1765

A jövő tanévben megnyílik az egyetem. Az egyházkerület küldöttsége a kultuszminiszternél.

A Debreceni Ujság már hirt adott arról, hogy a tiszántúli egyházkerület a nyár folyamán szorgalmazta a debreceni egyetem mielőbbi megnyitását. A halogatásra nem láttak okot, mert hiszen Debrecenben három fakultás már készen van s így a csonka egyetem akár mindjárt is megkezdheti működését.

Amde a felterjesztésre válasz nem érkezett, sőt olyan hangok hallatszottak, hogy a debreceni egyetemet csak a pozsonyival egyidejűleg állítják fel. Ennek következtében attól lehetett tartani, hogy a papiroson már meglevő egyetem csak évek múlva válhatik valósággá.

Az egyházkerület vezetősége tehát — mint azt szintén jelentettük — elhatározta, hogy közvetlenül szerez információt a kormány szándékáról s e végből küldöttségileg keresi fel a kultuszminisztert. A deputáció az ugynevezett hetes bizottságból alakult a következőképpen: elnökök: Degenfeld József gróf, egyházkerületi főgondnok, dr. Baltazár Dezső püspök; tagok: Kiss Ferenc egyházkerületi főjegyző, és dr. Baksa Lajos világi főjegyző, dr. Jászi Viktor jogi és dr. Mitrovics Gyula bölcsészeti dékánok, dr. Lenc Géza akadémiai igazgató betegsége miatt nem utazhatott, azonban elment még az egyházkerület részéről Márk Endre udvari tanácsos, főügyész is.

A deputáció hétfőn utazott el Debrecenből s kelden déli 12 órakor fogadta gróf Zichy János kultuszminiszter. A küldöttség szónoka gróf Degenfeld József főgondnok volt, aki hosszabb beszédben adta elő az egyházkerület kívánságait.

Gróf Zichy János szíves szavakkal választott és aztán ebeszélgetett a küldöttség tagjaival.

Illetékes forrásból a kihallgatás eredményéről a következő fontos nyilatkozatot kaptuk:

A kultuszminiszter jóindulattal fogadta a küldöttséget s kilátásba

Pintér Gusztáv

ékszerész és órás

Piacz-utca 26. sz. barakban.

Divatos briliánt ékszerek, jegygyűrűk, láncok, pontosan járó zsebórák olcsó bevásárlási forrása. Ékszerek, zseb- és inuórák pontosan jótállással készíttetnek.

helyette, hogy a debreceni egyetem a jövő tanév elején, azaz 1913. szeptemberében megnyitják. Az egyházkerület vezetősége ugyanis megvilágította előtte a kérdés pénzügyi oldalait s hangsúlyozta, hogy a főiskolán három fakultás már megvan s helyer is adnak neki továbbra is, míg az egyetemi épületek meglesznek.

Az aula elhelyezésére nézve — amelynél tudvalevőleg ellentétek merültek fel — *egy közös bizottság fog megállapodni, amely az érdekelt tényezők kiküldötteiből fog megalakulni s valószínűleg már a jövő héten ülést is tart e végből.*

Mint most már a tények is igazolják, az egyházkerület nemcsak felszinen tartja de teljes erővel sürgeti is az egyetem végleges megoldását. Volt alkalmunk beszélni az egyházkerület több vezető egyéniségével s a hangulat is arra vall, hogy alapos remény lehet már arra, hogy a debreceni egyetem a gyors megoldás vágyaira kerül.

Vármegye.

Halál a mezőn. Hajduböszörményből jelentették tegnap a debreceni kir. ügyészségnek, hogy a város határában, a mezőn hirtelen elhunyt Győri István 42 éves földmives. Megállapították, hogy bűncselekmény nem forog fenn, a szerencsétlen embert ugyanis szívzselhűdés érte. A temetési engedélyt megadták.

Debrecenből Szerbiába.

A debreceni szerb munkások ügye.

Három visszatér hazájába.

Tegnap számunkban már hirt adtunk arról, hogy a budapesti szerb konzul átiratban kérte a debreceni rendőrséget, kísértesse vissza hazájukba két itt tartózkodó szerb hadkötelest, névszerint: Worgisch Dimitrijét és Vitorovits Vitsemint, kik itt dolgoztak Dihen Janos festőmesternél, mint mázólok munkások.

Mile Pál rendőrkapitány beidézte a rendőrségre a két szerbet. Tolmács utján értesükre adta, hogy ha vissza akarnak menni Szerbiába, a rendőrség módot nyújt erre, de ha itt maradnak, sem lesz semmi bántódásuk, amennyiben Magyarország idegen alattvalókat, ha csak nem valami súlyos bűn elől szöktek meg, még ha katonaszökevények is, nem adja ki. Egyikőjük, Vitorovits, nem mutatkozott hajlandónak a visszatérésre, ellenben a másik annál inkább.

Erdekes, hogy tegnapi cikkünk nyomán két szintén Debrecenben tartózkodó szerb munkás, név szerint: *Csohadjits Vilmos* nis-i és *Bojits Petár* belgrádi születésű szerb alattvaló önként jelentkeztek a rendőrségen és kérték, hogy adjon nekik is a rendőrség utlevelet, hogy hazamehessenek. Egyikőjük nagyon intelligens iparos ember; beszél anyanyelvén kívül: franciául és németül. Bejárta egész Európát. Kérdezte munkatársunk tőle, hogy mi indította arra az elhatározásra, hogy itt hagyja biztos megélhetést nyújtó állását és nyugodt, kényelmes életmódját feleserélje a háború borzalmaival.

— Tudja ön azt — mondotta német nyelven — hogy kétszeresen feltámad az emberben a honvágy ilyen háborús bonyo-

dalmakkor, mint amilyenbe most Szerbia került. *Es tudja ön, mi a haza.* A haza dicsőségért, nagyságáért, győzelméért eldob az ember mindent magától. Nem vagyok fanatikus sovínista, de ilyenkor a szorongatott haza védelmére kell sietni minden becsületes szerbnek. En is csak így tudok tenni. . .

Holnap indul Belgrádba a három szerb. A rendőrség kényszerutlevelet adott nekik Zimonyig, vagyis a magyar határig.

Városháza.

Elmaradt ülés. A város jog- és pénzügyi bizottságának folytatólagos ülését szombat délután 3 órára halasztották és erről külön meghívókon fogják értesíteni a bizottsági tagokat.

Jelölés. A város pályázatot hirdetett a téglagyári vállalathoz szervezett igazgatói és könyvelői állásra. A téglagyár felügyelő bizottsága szerdán délelőtt 10 órakor tartott ülést Medgyaszay Miklós gazdasági tanácsnok elnökele alatt és megejtette a jelölést. Az igazgatói állásra Gerőcz Józsefet, a könyvelői állásra pedig Kerner Gyulát jelölte egyhangulag. A városi tanács mai ülésén dönt.

A vasárnapi népgyűlés.

A rendezőség felhívása.

Az október 27-iki debreceni nagy tiltakozó népgyűlés rendezősége napok óta dolgozik, hogy a nagy gyűlést kelően előkészítse. A rendező bizottság mindent megtesz, hogy az országos fontosságú és esetleg a magyar politikai életben *döntő jelentőségű nagy,* ellenzéki tiltakozás messze kiemelkedjék a közönséges népgyűlések sorából. A rendező bizottság a következő közlésekkel fordul Debrecen egész hazafias közönségéhez.

A rendezőség ülései.

A népgyűlés rendező-bizottsága mátol kezdve minden nap, este 6—7 óra között permanenciában van a debreceni függetlenségi és 48-as kör helyiségében, (Csapó-utca 17. sz., 1. emelet) hol a jelzett órákban minden, a népgyűlésre vonatkozó ügyben, minden érdeklődőnek, pártkülönbség nélkül, a legnagyobb készséggel ad bármilyen felvilágosítást.

A vendégek fogadtatása.

A népgyűlésre gróf Apponyi Albert, gróf Batthyány Tivadar, gróf Károlyi Mihály vezetése alatt érkező nagyszámú vendégek elé Püspökladány állomásra küldöttset mentest a függetlenségi és 48-as párt, a szociáldemokrata párt és a főiskolai ifjuság. E küldöttség 27-ikén, vasárnap reggel a 9 óras gyorsal utazik el Püspökladányba és onnan a vendégekkel együtt a déli gyorsvonattal tér vissza. *Akik e küldöttséghez csatlakozni akarnak,* jelentkezzenek a rendezőség esti ülései alkalmával. Minden polgárt szívesen fogadnak. A küldöttség indulásához találkozás a vasuti állomáson lesz.

A bankett.

Az érkező kiváló vendégek tiszteletére déli negyed 1 órakor bankett lesz a Bikavendéglőben. A részvételi díjat a rendezőség 3 koronában állapította meg, hogy azon minél többen részt vehessenek és ünnepelhessek Magyarország legnagyobb szónokát, gr. Apponyi Albertet, gr. Batthyány Tivadart s a többi vendégeket. *A bankett-jegyek 3 koronáért, a függetlenségi pártkörben a nap minden szakában kaphatók.*

Kocsik a vendégek részére.

A rendezőség ezennel felhívást bocsát ki a közönséghez és az érkező vendégek behozatala céljaira magán fogatoknak átengedését kéri. Már eddig többen felajánlották fogatjaikat, de az érkezők nagy számára tekintettel még számos kocsinak szíves átengedését kéri a rendező bizottság. Az ez iránti megkereséseket és jelentkezéseket is a függ. körbe kérjük.

Felhívás a munkássághoz.

A debreceni szociáldemokrata párt a 27-iki népgyűlés ügyében pénteken, 25-én este 7 órakor értekezletet tart a város következő helyein:

1. Munkás-Otthon.
2. Vargakert, (K. Tóth Kálmán-u.) Si-pos-vendéglő.
3. Homokkerti-ut, Fehér-vendéglő.
4. Csap-u. 5., Farkas-vendéglő.

A kereskedelmi alkalmazottak és fodrászok este 9 órakor tartanak értekezletet a Munkás-Otthonban.

A szociáldemokrata párt végrehajtó-bizottsága ezúton hívja fel a munkásságot, hogy a munkahelyükön legközelebb eső értekezleti helyen jelenjenek meg.

Színház.

Színházi hírek. Ma, esütörtökön „A” bérletben a Cigánybáró operett, holnap, pénteken „B” bérletben Limonádé ezredes, szombaton „C” bérletben Limonádé ezredes. Vasárnap délután Sasfők dráma, este: Toloncz népszínmű kerülnek színre.

A legszebb alakítás. Zsigmondi Anna, a debreceni színház volt primadonnája tegnap Nagyváradon házasságot kötött dr. Szathmáry László közjegyzőhellyettessel. A házasságkötés után — a nagyváradi lapok szerint — azt kérdezte a jókedvű primadonna barátnőitől:

— Mit szoltok legujabb alakításomhoz?
— Ez volt legszebb alakításod — felelték.

Takács Sándor, az első magyar pilóta-áldozat temetése Budapesten, ma látható az „Uranusban”.

A Hippique Concours mindkét napján, mely az ügető verseny-pályán fog lezajlani, az Uranus színház agilis igazgatója mozgókép felvételeket fog készíttetni a világhírű „Pathé” céggel. A felvételek iránt óriási az érdeklődés.

Napierkowszka, Debrecenben is már széles körben ismert párisi művésznő játsza a fő női szerepet az „Uranus” színház mai, új műsorában bemutatásra kerülő „A kitesztott” című 2 felvonásos drámában, melyben a legfényesebb alakítását látjuk „Gadelette”, az öreg favágónő leánya szerepében. Méltó partnere Jaquinet, a világhírű francia színművész „Cachapres” vadászó szerepében elsőrendű produkál. Maga a kép is szép természeti részleteket tartalmaz gyönyörű

**Legnagyobb raktár
Takaréktüzhelyekben,**

**:-: Folytonégó :-:
és Vaskályhákban**

Bészler és Dávid

vaskereskedőknél

1691

:-: DEBRECZEN, Piac-utca 7. sz. :-:

színezésével. A kitűnő „Pathé” új műsor, mely csak ma és holnap látható, a következő: 1. Zene. — 2. A magas Tatra. (Tájékozókép.) — 3. Gyuri világszerte utja kerékpáron. (Mulatságos jelenetek.) — 4. A Las Palmas-i virágáros leány. (Spanyol életkép.) — 5. Baráti tanács. (Amerikai humoros történet.) — 6. Tengeralatt járó hajók gyakorlata Svédországban. (Tengerészeti felvétel.) — 7. A Lombardó-csoport. (Színes kép. Varieté szám.) — 8. Az első magyar pilóta áldozat Takács Sándor temetése. (Helyszíni felvétel.) — 9. A borbély felesége. (Francia bohózat 1 felvonásban. Irta Chailles Clairville. Főszereplő Mistinguette k. a.) — 10. A kitaszított. (Természeti felvételekben gazdag színes felvételű népdrama, 2 felvonásban. Irta Camille Lemonnier. Főszereplők: Jacquicot ur, Napierkowszka kisasszony, párisi művészek.) Előadás kezdete: Pénztárnyitás fél 6 órakor. Bemenet pont 6, 7, 8, 9 és az utolsó előadáshoz pont 10 órakor. Ozsona után legkellemebb szórakozást nyújtja az „Uranus” színház állandóan élte műsora. Bérlet, tisztviselő és kedvezményes-áru trafikjegyek érvényesek. Rendes helyárak. Egy előadás 2 óra hosszat tart. Holnap ez a műsor utoljára látható.

Öt napig eszméletlenül.

Büntény vágy baleset?

A debreceni közpórházban már ötödik napja fekszik teljesen eszméletlenül egy ember, akit az orvosok minden igyekezete sem bír eszméletre hozni, minek következtében a rendőrség sem tudja kihallgatni és így a legsötétebb homály fedi, hogy mi történt az illetővel.

A múlt hét szombatján történt, hogy Pap Sándor 108. számú rendőrhöz, ki a Miklós-utca végén posztolt, szekéren egy véres arcú eszméletlen embert hozott Toivaj Istvan Ötvös-utca 88. szám alatt lakó gazdálkodó és azt mondta, hogy az illető Tóth Sándor nevű munkása; összerogyva találta künt a tanyáján. Kérte a rendőrt, hogy a napszámot szállíttassa be a közpórházba. Ez meg is történt.

A közpórházban Tóth Sándor arcán vérel aláfutott sérüléseket találtak, melyek azonban származhattak épügy ütésből, mint zuzódásból. Az első feltevés ugyanis az volt, hogy Tóth Sándor szivgöresök következtében esett össze és így szenvedett arcán zuzódásokat. Ezenélfogva jelentéktelen apró ügynek látszott az egész, később azonban váratlan bonyodalmak támadtak. Dr. Balla rendőrfogalmazó három ízben próbálta kihallgatni Tóth Sándort, de mindig eszméletlen állapotban találta a betegágyon. Azóta is többször telefonált ki a közpórházba, honnan mindig az a válasz jött vissza:

— Tóth Sándor még mindig eszméletlen. Néha-néha úgy látszik, mintha öntudata visszatérne, száját mozgatja is, de hangot kiadni nem tud. Ugy látszik megnémult.

A rendőrség most aztán más irányban próbál bizonyosságot szerezni Tóth Sándor esete felől.

Nyakkendőjével akasztotta föl magát. Halott a faskamrában.

Öngyilkosság a Teleky-utczán.

Tegnapra virradó hajnalban öngyilkosság történt a Teleky-utca 90. számú házban. Egy szegény öreg ember hosszantartó, kínzó betegsége elől menekült a halálba.

Szücs Mihály 76. éves volt boltiszkolga az életunt. Gyermekeivel a Teleky-utca 90. szám alatt lakott. Tegnap hajnalban, míg hozzátartozói aludtak, kiosont az udvarban lévő faskamrába és nyakkendőjéből kötelet formálva, felakasztotta magát. Az öngyilkosságot 7 óra tájban fedezte fel az ugyanott lakó Podrogya Jánosné, ki fellármázta a házbelieket, de ekkorra Szücs Mihály már halott volt. Dr. Balkányi rendőr-orvos is csak a beállott halált konstatálhatta. A rendőrség részéről Kiss József rendőrfogalmazó ment ki a helyszínre és az öngyilkosság oka felől kihallgatta az életunt hozzátartozóit. Szücs Mihálynak három felnőtt családosa fia volt, kikkel nagyon szeretetteljes viszonyban élt, azonban kínzó betegsége keserítette el nagyon napjait. Többször említette az öreg ember:

— Bár a jó isten elvenno már, csak tudnám valahogy siettetni a halált!

Tegnap aztán önkézevel elérte az óhajtott halált. Mint a rendőri vizsgálat megállapította, az öngyilkosság reggel öt óra tájban történt, mert mire a faskamrában a hullát felfedezték, az már hideg és kihűlt volt.

Ujdonságok.

* Baja Mihály a Csokonai-körben.

Baja Mihály, a debreceni *Bokréta* társaságának egyik legrokonszenvesebb tagja, annyi év múltán ismét bemutatózik a Csokonai-kör közönségének a legközelebbi felolvasó ülésen. Az ifju költőt az élet viharai és a külföldi magyarság érdekei Amerikába sodortak református lelkésznek, de most, hogy hosszabb szabadságon itthon időzik, nem akar addig visszamenni új hazájába, míg be nem mutat néhányat muzsája új szüitjei közül a debreceni Csokonai-körben. Nemesak azt akarja ezzel bizonyítani, hogy a költészethez nem lett hűtelen, hanem le akarja róni hálását a Csokonai-kör iránt, a mely oly készséggel segítette őt és *Bokréta*-társait a költészet birodalmában szárnyra kelni. A debreceni művelt közönség, amely Baja Mihály szónoki kiválóságáról csak a minap győződött meg, bizonyára érdeklődéssel néz költői fellépése elé is.

* **Ezüst mise.** Teljes csöndben tartotta meg tegnap a debreceni róm. kath. templomban *Szentkirályi* Zoltán volt országgyűlési képviselő bihari plebános ezüstmiséjét. *Szentkirályi* Zoltánnak, ugyanitt volt első miséje a róm. kath. templomban s most huszonöt év múltán ide tért vissza, hogy

ezüst miséjét elmondja. A nevezetes évforduló alkalmából debreceni tisztviselőink jókívánata veszi körül a népszerű papot.

* **Ajtatosság.** A róm. kath. urnóki kongregációja ma d. u. 5 órakor tartja rendes ajtatossági gyűlését, miről a tagok ezúton értesítettek.

* **Katonai vegyesbizottság.** A hivatalos lap tegnapi száma közli, hogy a honvédelmi miniszter a véderőtörvény értelmében a főlős számnak kiválasztásával Debrecenben a következő bizottságot bízta meg: Elnök Kovács Gyula alispán; tagok: Szabó Kálmán tanácsnok és Orosz Sándor központi főszolgabíró.

* **A Telegdy-család gyászja.** A régi Debrecennek egy előkelő urinó alakja hunyt el folyó hó 29-én, özv. Telegdy Lászlóné Sonntag Aurélia. Ismeretes, hogy férje, a mig élt, a város közügyeiben tevékeny részt vett, éveken át mint lapszerkesztő; a színiügynek, mint közműveltségi tényezőnek lelkes barátja; alapítványt is tett a Csokonai Körnek színműpályázatra. A derék nő minden nemesben osztotta férje eszméit; özvegyiségének idején is a színházat el nem hagyta. A Telegdy sóstó fürdőt kezelte, gyönyörködött ha polgártársai gyógyulást szereztek ott, még az idei őszön is ott időzött; mindvégig szerette istenházát, hű volt egyházához. Régi barátai közül csaknem utózára maradt. Méltó hogy emléke s puritán jelleme az új nemzedék előtt is fennmaradjon.

* **Az akadémiai ifjuság a püspöki székhelykérdésről.** A főiskolai ifjuság tegnapi délutáni nagygyűlésén nagyon eltérőek voltak a nézetek a görög katoikus püspökség hovahelyezése dolgában. Az ifjuság egyrésze most tiltakozással fordult az akadémiai tanáchoz és átnyújtott memorandumban kifejti, hogy a főiskola falai között csak az akadémia belső ügyei tárgyalhatók az ifjuság által; már pedig a székhelykérdés dolgában való állásfoglalás nem akadémiai kérdés; másrészt pedig dokumentálni kívánják, hogy a polgármesternek átnyújtott memorandum nem az akadémiai ifjuság egyetemének a memorandumja.

* **Ingyenes iskola felnőtteknek.** Az analfabéta tanfolyamra jelentkezések még mindig elfogadtatnak. A jelentkező könyvet és írószert is ingyen kap, csupán annak biztosítására, hogy a tanfolyamot végig hallgassa s a vizsgán megjelenik, fizet be 5 koronát, melyet azonban a vizsga után visszakap, ha kéri. Jelentkezni délelőtt 12 óráig a róm. kath. főiskolában lehet, Varga-u. 4., máskor lakásomon, Széchenyi-kert, Széchenyi-utca 5. Felkérem különösen a munkások jobblétét szívtükön viselő urakat, hogy e tanfolyamra az írni-olvasni nem tudó munkásokat irassák be. A tanítás nov. 4-én megkezdődik. Kérem tehát eddig jelentkeztek, ki jarni akar. Novák Márton tanító.

* **Megkéselte a testvére.** Súlyos sérüléssel szállították be tegnap a debreceni közpórházba László András 45 éves tapasztalt cigányt, kit a kocsmában unokatestvére, Juhász István megkéselt. Különösen a bal karján szenvedett súlyos sérülést, úgy hogy valószínűleg béna lesz. A rendőrség megindította a késelő ellen az eljárást.

Az őszi idényre

a legelegánsabb utcai és sport öltönyök, lovagló brites nadrág különlegességek, alkalmi, salon, smoking, frack és zsakett öltönyök, sikkos katonai, vasuti egyenruhák készülnek

Prelovsky András

polgári, katonai és vasuti egyenruha szabónál

DEBRECZEN, KOSSUTH-UTCA 4. SZÁM.

1777

* **A Debreceni Vivóclub a stockholmi olimpiád győztesének.** A Debreceni Vivóclub szép ünnepélyben fogja részvenni az olimpiai versenyek egyik nagy hírű győztesét, Békessy Béla huszárkapitányt. Erre vonatkozólag a következő meghívót bocsátották ki: A Debreceni Vivóclubnak egész országos, hanem egész világra szóló hírt, dicsőséget szerzett egyik szerény, de külföldön is jól ismert és közönségetben álló tagja: Békessy Béla huszárkapitány ur akkor, amikor, a stockholmi világbajnoki mérkőzések alkalmával magyar lobogó került a győzelmet jelentő árba. Budapest lakossága már kivette részét az ünnepelésből, alkalmat akar szerezni a mi Clubunk is ahoz, hogy minél jobban fűrődhesen abban a fényben, amelyet Békessy Béla ur vivőszemialitása terjeszt. A Clubunk tőle teltetőleg leróni igyekszik halálját a legkiválóbb tagja iránt, ezért Békessy Béla huszárkapitány ur tiszteletére 1912. évi október hó 31-én (csütörtökön) esti 8 és fél órakor a Clubhelyiségben diszközgyűlést tart a Debreceni Vivóclub a következő tárgysvazattal: Elnöki megnyitó. Indítvány Békessy Béla ur tiszteletbeli taggá választása tárgyában. Üdvözlés. A diszközgyűlést esti 8 órakor a Club helyiségében társas vacsora (table d' hôte) követi. Részvételi díj személyenként 4 korona. Czitó Károly ügyvezető elnök, Gergely Jenő titkar.

* **A magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak egyesülete** Kossuth-utca 24. szám alatti helyiségében ma este fél 9 órai kezdettel rendkívül fontos taggyűlést tart. A gyűlés napirendje a betegséggyógyító-ügy, a nyitás és záras kérdése és a kereskedelmi alkalmazottak helyzete.

* **Szerencsétlenül járt emberek.** A debreceni közkórházba tegnap két szerencsétlenül járt embert szállítottak be vidékről. Grünberger József 13 éves kabai lakatos tanoncnak egy tüzes vasdarab csapódott munka közben a szemébe és súlyos égési sebet okozott. — Papp János ördögábrányi munkásnak egy hordó a jobb lábát törte. Állapotuk súlyos, de nem életveszélyes.

* **Halálozás.** Telegdy György, Székény és Andor mint gyermekei, Telegdy Györgyné szül. Keserü Suzanna, Telegdy Andorné szül. Kajnar Gizella mint menyei, Telegdy Laci mint egyetlen unokája, Szontagh Thekla és Szontagh Paulina mint testvérei, a többi rokonság nevében is, fájdalomtól mélyen lesújtott szívvel tudják, hogy forrón szeretett jó édes anyjok, a drága jó nagymama, szeretett testvér, illetve felejt-hetetlen rokon Özv. Telegdy Kovács Lászlóné szül. iglói Szontagh Aurelia ma reggel 5 órakor, életének 80-dik évében, négy beti súlyos szenvedés után jobblétre szenderült. A megboldogult hült tetemei pénteken, folyó hó 25-ikén délután 3 órakor fognak Egyházter 3. számú háztól, a református Nagytemplomban tartandó gyászszertartás után, a Kossuth-utcai temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Debrecen, 1912. évi október hó 23-ikén. Aldás és béke poraira! A temetést özv. Dankó Béláné és Társa Ekli József temetkezési vállalata rendezi.

* **A betegápolási adó emelése ellen.** Az egész ország súlyos válságban szenved; a közgazdasági élet mindennap erős létharcot át küzd keresztül. Ilyen körülmények között elég keserves, hogy január elsejével adórendszerünk oly gyökeres változáson megy át, melynek hatásai előreláthatólag súlyos zavarokat támasztanak. Annál inkább aggasztó, hogy e zavarok tetőzésére most az országos betegápolási pótdó emelése is tervbe vétetett. A közterhekkel különösen súlyított iparosok és kereskedők érdekei védelmére most az ország összes keresk. és iparkamarái, egyéb ipari-kereskedelmi szervezetekkel együtt Budapesten értekezletet tartottak, amelyen a debreceni kamara ne-

vében dr. Racz Lajos titkárhelyettes azon kívánságot terjesztette elő, hogy az országos betegápolási pótdó ne emeltessék; ellenesetben pedig az ipari-kereskedelmi munkásbiztosítás terheit viselő iparosok és kereskedők mentessenek fel az országos betegápolási pótdó fizetése alul.

* **Omladozó ház.** A Boldogfalva-utca egyik házában pár héttel ezelőtt egy tűzfal bedőlt, azóta az épület folyton omladozik, úgy, hogy a lakókat tegnap délután a rendőrség kilakoltatta és megtette a szükséges óvintézkedéseket, az esetleg bekövetkező szerencsétlenség elhárítására.

* **Halálozás.** Vettük a következő gyászjelentést: A legmélyebb fájdalomtól megtört szívvel tudjuk, hogy a jó férj, apa, nagypapa, illetve áldott emlékü ronkon: néhai Szűcs Mihály életének 76-ik, boldog házasságának 44-ik évében, hosszas és súlyos szenvedés után folyó hó 23-án, reggel 6 órakor birtelen elhunyt. Kedves halottunk földi részeit folyó év október hó 25-én, délután 3 órakor fogjuk, a Teleki-utca 90-ik számú gyászháztól, a református egyház szertartása szerint, a háznál tartandó gyászima után, a Hatvan-utcai temetőbe örök nyugalomra helyezni. Végutazásának részleteire rokonainkat, barátainkat, valamint a bánatunkban igaz részvétellel szorozókat szomorodott szívvel meghívjuk. Debrecen, 1912. október 23-án. Aldás és béke poraira! Bánatos özvegye: Szűcs Mihályné született Mike Julianna. Gyermekei: Szűcs Mihály nevével Papp Juliannával, Szűcs Juliska, Szűcs Mariska. Unokái: Lajos és Vilma. Valamint több közeli és távoli rokon nevében is. A temetést Fodor Testvérek „Bizalom” temetkezési intézete rendezi.

* **Tájékoztató a Concours hippique.** Az október 25. és 26-án tartandó Concours hippique sorrendje és lefolyása a következő lesz: *Első nap, október 25-én, déli 12 órai kezdettel, az üggető versenypályán:* Hunter Show urak részére, Hunter Show urhölgyek részére. Díjugratás és urhölgyek által hajtott fogatok díjazása; *második nap, október 26-án, déli 12 órai kezdettel az üggető versenypályán:* Hintós fogatok díjazása, Jukker fogatok díjazás, távhajtás, *ezután a löversenytéren* a vadászverseny. A Concours hippique-re beléptijegyek a pénztárnál kaphatók. Tribün előtti tér 3 korona, ülőhely 1 korona, állóhely 50 fillér. A Bikától déli fél 12 órától a villamos vonat állandóan közlekedni fog a versenytérig.

* **Gyászjelentés.** Mély fájdalomtól megtört szívvel tudjuk felejtetlen édes jó fiunk, testvérünk, sógorunk és szeretett rokonunk: Nagy József, ártatlan életének 16-ik évében, hosszas betegség után, folyó hó 22-én, d. u. 2 órakor történt elhunytát. Kedves, drága halottunk földi részeit folyó október hó 24-én, csütörtökön délután 2 órakor fogjuk, a Pacsirta-utca 52. számú házunktól, a Kossuth-u. templomban tartandó ima után, a Kossuth-utcai temetőben örök nyugalomra helyezni. Végutazásának részleteire rokonainkat, ismerőseinket fájó szívvel hívjuk meg. Debrecen, 1912. október hó 22. A béke angyala lebegjen kedvesünk hamvai felett. Kesergő szülei: polg. Nagy Gábor nevével Győri Juliannával. Testvérei: Gábor, Julianna férjével Faragó Jánossal és gyermekei, Erzsébet, Esztike férjével Kapusi Jánossal és gyermekeik, István, Margit és Mihály. Számos közeli és távoli rokon nevében is. A temetést özv. Dankó Béláné és társa Ekli József temetkezési int. rendezi.

* **Athenaeum könyvtár.** Modern könyvtár havi 2 koronás részletre rendelhető Antalfynál, Szent Anna-utca.

* **Tegnap halottak.** Az állami anyakönyvi hivatalhoz a tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be: Nagy Julianna ref. 2 hónapos, özv. Szabó Istvánné r. kath. 44 éves, Farkas Sándor izr. 11 hónapos, özv. Vincze Andrásné r. kath. 82 éves, Nagy József ref. 16 éves.

* **Gáspár a föld körül,** 6 kötet, anti-quarice, de teljesen jó karban, 96 korona helyett 48 korona Antalfy Józsefnél, Szent Anna 13.

* **Több mint 500 darab sötét kék intézeti kabát** mesés Himalája angol raglan, eredeti Párisi Modell kalapok érkeztek Rózsa Lajos vezetése alatt álló divat-árubazában, Alföldi palota.

* **Világhírű „Ita” és „Borsalino” kalapok Frank Testvéreknél.** Piac és Szent-Anna u. sarok.

* **Szüreti tűzijátékok,** bókák rakéták, bombák és görögtűzek főraktára Mentze Henrik ujdonságok áruházában Piac-utca 28. szám, a Hungaria kávéházzal szemben. Ismét eladóknak magas égedmény.

* **Szőnyegeg függönyök,** ágy- és asztalterítők, pokrócok, paplanok, matracok, nagyválasztékban Szabó Lajos fiai cégnél.

* **Valódi „Pichler” gráci lóden kalapok Frank Testvéreknél,** Piac- és Szent-Anna-u. sarok.

* **Elektrotechnikai és villamos-szerelési pályára** tanulók felvétetnek Földvári elektrotechnikai gyárába. Széchenyi-utca 55. sz.

* **Kemény és puha kalap** különlegességek már 4 K-tól feljebb Frank testvéreknél, Piac- és Szent-Anna-utca sarok.

* **Az Atheneum könyvtár** a legkiválóbb irodalmi ujdonságok gyűjteménye minden egyes kötete 1 kor. 90 filléért kapható Csáthynál, Piac-u. 8. Telefon 296.

* **Uj női kalap** szalonunkat Arany János-utca 1. sz., a nagyérdemű közönség szíves figyelmébe ajánljuk. Török Irén és társa.

* **Az őszi divatban** nagy változás van az idén, különösen a női felöltők és kalapokban, ezen divat ujdonságokból remek kiállítás rendez az Alföldi-palotában levő elsőrendű áruház, amely Rózsa Lajos vezetése alatt áll.

* **Szabó-féle pármái ibolya szappan** a legfinomabb mosdószappan azok közt, amiket eddig forgalomba hoztak. E szappan lágy habja az arcot üdíti, tisztítja, finomítja. Nők és férfiak egyaránt kedvelik, mert többet ér, mint egy 2 koronás francia szappan. Egy drb pármái ibolya szappan 70 fillér, 3 drb 2 korona. Kapható Debreczenben: Jóna és Jóna és a Központi drogeriában, Márton Gyula, Kontsek Géza, Kontsek Kornél, Benyáts Emil cégeknél. E szappan egyedüli készítője Szabó Béla pipere-szappangyára Miskolcon.

* **Női ruhaszövetek,** kosztüm-kelmék divatos minőségekben, selymek és ruhabársonyok az őszi és téli idényre a legszebb kivitelben kaphatók Szabó Lajos fiai cégnél.

* **Dr. Láng sanatóriumába** felvétetnek — elme és ragályos bajok kivételével — bármely betegségben szenvedők. Napi ápolási díj 6 koronától 12 koronáig. Röntgen laboratórium, elektromos gyógyeszközök francialisatiohoz, arsonvalisatiohoz. Elektromágnes, villanyos fényfürdő, két s vörös fény. Finsen fénygyógymód. Thermopenetratio. Modern műtőterem. Tudakozódásokra az intézet tulajdonosa készséggel szolgál felvilágosítással. Cim: Dr. Láng sanatórium, Debrecen. Kossuth-u.

* **Vigyázzon!** Rövidzár-lángba ne borítsa otthonát, virágzó üzetét, mint már sokakét. Haadéktalanul vizsgálta meg azért a villanyvezetékét Földvári Debreceni Első Elektrotechnikai Gyáranak szakértőjével. Telefon 168. szám.

Fajharc a Balkánon.

Török kegyetlenkedések.

Mészárlások és vérfürdők.

Drinápoly körülvétele.

Nem rendes háború az, ami a Balkánon folyik, hanem az öldöklések és meszárlások véres láncolata. A törökök a bolgár, a bolgárok pedig viszont a török falvak népét gyilkolják halomra, nem kegyelmeznek se aggoknak, se az asszonyoknak. Ez a sok vérfürdő, amit a szemben álló hadviselő felek rendeztek, kölesönösen növelik a vérszomjat és közönséges fajharc jellegét nyomja a háborúra.

Patakokban ömlik a vér Drinápoly körül, melynek helyőrsége a szomszéd falvak bolgár lakosságát a legnagyobb kegyetlenséggel koncolta fel és az utolsó csecsemőig kiirtotta. A hajmeresztő kegyetlenséggel rendezett vérfürdők és oktalan meszárlások annyira felbőszítették a bolgárokat, hogy valósággal vakon rohannak a tűzvonalba, ami sokszor vesztükre is van.

Legfontosabb az a hír, hogy Drinápoly és Konstantinápoly közt a bolgár bandák elpusztították a vasuti vonalat és elvágták a visszavonulási utat. A drinápolyi erősségekben állítólag 140.000 főnyi török sereg van körülvétele, mely Konstantinápolyból már nem kaphat se erősítést, se élelmet. A törököknek általában legtöbbet ártanak a bolgár bandák, melyek Drinápoly és Konstantinápoly közt folyton nyugtalanítják a török csapatokat. Ha erősebb csapattal állnak szemközt, a hegyek közé menekülnek, de a gyengébb csapatokat és járőröket felkoncolják.

Mai távirataink a következők:

Oroszország a béke mellett.

Pétervár, okt. Az „Utro Rosszija” jelentése szerint Giers, a konstantinápolyi orosz nagykövet azt a megbízatást kapta, hogy tegyen a portának Oroszország nevében semlegeségi nyilatkozatot. A nyilatkozat szövege az, hogy Oroszország semmi szin alatt sem fog kilépni a semlegeségből. Jelentősége az, hogy Oroszország a béke mellett foglalt állást. Giers már eleget is tett megbízatásának.

Novibazár veszélyben.

Bécs, október 23. A „N. W. Tgbl.” jelenti: Az itteni körök úgy értesültek, hogy Novibazár és Pristina fenyegetve vannak és Kumanovot a szerbek megszállták.

Véres harc.

Szófia, okt. 23. A Struma-völgyben véres harc folyik. A törökök sikeresen megakadályozták a bolgárok előnyomulását, a montenegrókat pedig a Guzsinsje mellett vívott harcokban visszavetették. A törökök kitűnő hadállásokat foglaltak el. A szerbeknek az az igyekezete meghiúsult, hogy az üszküb-mitrovicai vasutvonal ellen előnyomuljanak.

Óriási veszteség.

Szófia, október 23. Kirkilissze mellett mind a két részről a legnagyobb elkeseredéssel harcolnak. A törökök hadállása majdnem bevehetetlen. A bolgárok már eddig is óriási veszteségeket szenvedtek.

Nagy görög veszteség.

Konstantinápoly, október 23. Az „Ikdam” jelentése szerint a görögök az Elaszszona melletti ütközetben nem kevésebb, mint ötezer embert vesztek. Megerősítik a hírt, hogy egy görög lovasszázadot a törökök bekerítették és fogságba ejtettek.

Várna ostroma.

Konstantinápoly, okt. 23. A hadügyi kormány az alábbi jelentést teszi közzé: Tegnap délelőtt flottánk, mely Kavarnától északra, Várna előtt állt, torpedóhajón parlamentárit akart kiküldeni. Egy ellenséges század két ágyuval tüzelni kezdett a hajóra. Flottánk viszonzta a tüzet, minek folytán a kavarnai épület romba dőlt. A bolgárok elmenekültek. A hajó újra a flottához ért és semmi baja sem történt.

A hajóraj azután Várna felé indult. A kikötő erősségei megkezdték a tüzelést. Űtegeink viszonzták azt. Az ostrom még tart. Az ellenséges tüzelés gyöngülni kezd.

A drinápolyi ütközet.

Konstantinápoly, október 23. A hadügyminiszterium közli, hogy a mai nap folyamán nem érkeztek hírek a harcokról. A hadügyminiszteriumban azon a nézetben vannak, hogy talán még ma estére, vagy holnapra nagy török-bolgár csata várható a drinápolyi síkságon s annak eredménye pénteken válhatnak ismeretessé. Hivatalosan elismernek egyes kisebb veszteségeket a nyugati harcokon; kijelentik azonban, hogy a törökök keleten előnyben vannak.

Hadihajók mérkőzése.

Konstantinápoly, okt. 23. Bár a hadügyminiszter eddig nem tett közzé jelentéseket a török-görög határharcokról, mégis hírt kapott jelentéseket arról, hogy a török csapatok vasárnap Elaszszonából tényleg visszavonultak. Jelentékeny görög haderő továbbá Matherinában partra is szállt.

Megerősítést nyer, hogy a Feketetengerből visszarendelt flottaegység a Dardanellákban lévő két pancéloshajóval és sok torpedózúzóval egyesülve, az Archipelajosba fog kifutni és a görög flottát csatára fogja kényszeríteni. A Feketetengeren csak néhány torpedózúzó marad, hogy fenntartsa a bolgár partok blokadját.

Franciaország semleges.

Páris, október 23. A hivatalos lap kihirdeti Franciaország semlegeségi nyilatkozatát a balkáni háborúval szemben.

Török-görög harcok.

Athen, október 23. Az athéni távirati iroda jelenti: Banglis tábornok, vezérkari főnök, Delinicsából este fél 10 órakor jelenti: A csata az éj beálltával félbeszakadt. Csapataink közeledtek az ellenséges hadálláshoz és holnap folytatjuk a támadást.

Harcok Drinápoly körül.

London, október 23. Drinápoly körül naponként folynak a csatározások. Kipkilissénél, mely a kulcsa Drinápolyknak, 140.000 török áll szem-

ben 120.000 bolgárral, akik a külső erősítések közül többet szuronyrohammal foglaltak el, azonban addig a város ostromához hozzá se foghatnak, míg a tüzérség meg nem érkezik. Drinápolytól délkeletre, a Kreszna-szorosban, tehát a török főserg háta mögött, a drinápolyi sereg erősítésére siető török csapatot, mely gyanútlanul vonult át a hidon, a hirtelen felbukkant bolgár-macedon bandák megtámadták és teljesen megsemmisítették. A seregnak az utócsapata vonult át a hidon, mikor a hidat levegőbe röpitették, a szorosban haladó előcsapatra pedig bombákat vetettek, melyek irtózatos pusztítást vittek véghez. A török sereg valóságos egérfogóba került, nem menekülhetett se előre, se vissza, végre is rettenetes öldöklések után az életben maradtak megadták magukat. Ezer ember foglyul esett, az összes felszerelések, három új Krupp-ágyu, lő- és élelmiszerkészlettel a bolgár bandák birtokába jutott. A bolgárok a szorost megszállták, azután elpusztították a telefon és táviró összeköttetést Drinápoly és Konstantinápoly közt, a vasuti sineket pedig felszaggatták. Drinápoly tehát el van zárva Konstantinápolytól.

Mint a Frankfurter Zeitung tudósítója jelenti: Kirkilissénél gyilkos harc folyt, melyben 3000 bolgár esett el. A törökök vesztesége ismeretlen. A háttól keletre és nyugatra a bolgárok hadállása kedvező.

Szófiából jelentik, hogy a bolgár sereg gyilkos keze után megszállotta a Virkilisse körüli magaslatokat. A véres harcokban, mert a török elkeseredetten védelmezett minden talpalattnyi földet, 2000 bolgár esett el és 5000 ember megsebesült. A törökök vesztesége is nagy.

Konstantinápolyból jelentik, hogy a Kirhilisse előtti magaslatok ellen intézett támadásokat a török védősereg sikeresen visszaverte. Háromezer bolgár elesett; a török hadállás kedvező.

Szalonikiból jelentik, hogy a törökök Doumeját visszafoglalták a bolgároktól.

Szófiából jelentik, hogy a törökök Drinápoly környékén az utolsó száz emberig kiirtották a bolgár lakosságot.

Várna bombázását a török hajóraj megszüntette és visszavonult. Két török hajó megsérült.

Szerb sereg a szandzsákban.

Belgrád, október 23. Zsifkovits tábornok, aki 30.000 főnyi sereggel vonult be a szandzsákba, elfoglalta Novibazárt és ott szerb hivatalokat állított fel.

Hadi állapot Görögországban.

Athen, október 23. A kormány ma kihirdette az egész országban a hadi állapotot.

Albánia autonómiája.

Cetinje, október 23. A katolikus albánok memorandumot nyújtottak át Nikitanak, melyben autonómiát követelnek, mert csak ez esetben hajlandók támogatni a montenegrókat. Nikita még nem nyilatkozott, de

Skrári ellen az előnyomulást beszüntette, nehogy az albánok hátba támadhassák. Az albánoknak Nikita alkalmasint megadja, vagy legalább is megígéri az autonómiát.

Franciaország semleges.

Páris, október 23. A hivatalos lap ma pkirotot tesz közzé, melyben Franciaország kijelenti, hogy a Balkán-háboruban semleges marad.

Oroszország békét akar.

London, október 23. Sasanov külügyminiszterrel az egyik angol lap pétervári tudósítója a cárnál történt kihallgatása után beszélgetést folytatott. Sasanov kijelentette, hogy Oroszország a békét akarja és a legelső alkalommal közbelép a béke érdekében, majd nyomatékosan hangsúlyozta, hogy az osztrák-magyar monarchia nem szavakkal, hanem bizonyítékokkal nyújtott kezességet arról, hogy Európa békéjét megóvni akarja.

Az őszi idény

beálltával a jánjuk

Szabó Miklós

férfi-, fiu- és gyermekruha
" nagyaruházában "

Debreczen, Piac-u. 19. sz.

(az Alföldi tak. szemben)

hol az összes őszi férfi- és fiuruhák, felöltők, raglánok, télikabátok stb. stb. a legfinomabb és legjobb minőségben a legolcsóbb szabott árak mellett szereshetők be. 1909 :-:

Telefon 10-64. Telefon 10-64.

Táviratok.

Emelkedik a kamatláb.

Berlin, október 23. A német birodalmi bank tanácsa holnap 1 százalékkal fogja emelni a kamatlábat.

Bécs, október 23. Az osztrák-magyar bank főtanácsa bevárja a német birodalmi bank kamatlábemelését és csak azután fogja emelni a kamatlábat.

Magyar sajtószabadság.

Budapest, október 23. A kormány rendeletet adott ki, melyben megtiltja a Pesti Hírlap árusítását a pályaudvarokon.

Merénylet a cárevics ellen.

London, október 23. A cárevics fitokzatos betegségének titka végre kikapant. Az orosz trónörökös ellen merényletet követtek el. A merénylő nihilista udvari inasként jutott a palotába és — még nem tudni — törrel vagy revolverrel-e? — a hasán megsebezte a cárevicset, akinek sérülése nem súlyos ugyan, de vérmérgezéstől tartanak.

Az első szoknyás anyakönyvvezető.

Nagyvárad, október 23. Biharmegye főispánja Szendrey Szabó Mária okleveles tanítónőt Ujlétára anyakönyvvezetővé nevezte ki.

Kurucok kuruckodása.

Véres harc a sorompónál.

Hosszupályi községben a vasuti sorompónál véres esetepaté játszódott le ez év július 29-én. A vasuti sorompó volt a harc színhelye, amelynek csak kishija, hogy emberhalál nem lett a vége.

Különböen a falusi virtuskodásnak tipikus példája ez az eset is. Kapa, meg ölmos végül bot vitte benne a főszerepet s érdekes hogy a leghiggadtabb legény, aki békitőként lépett föl, az huzta a rövidebbet.

Debrecenből indult haza Hosszupályiba egy munkás csapat. Ez több pártra oszlott, mert voltak közöttük olyanok, akik nem néztek egymásra jó szemmel. Amit Hosszupályiban a vonatról leszálltak, Miklovics András revolverével a levegőbe lőtt.

Ezt az ellenpárt, amelynek élén a Kurucok; Kurucz Gergely és Kuruc István állottak, ugy látszik provokálásnak tekintette s mikor a sorompóhoz értek, Kurucz Gergely dühös kifakadások közben rivált az ellenfelekre:

— *Férőbb az utból!*

Azok pedig voltaképen utjában sem voltak, tehát Kuruc Gergely részéről ez csupán kötekedés volt, minek következtében Miklovics Andrásal mindjárt szemben is találta magát. Egymást ütötték-vérték, mire a jobbérzésű Harsányi József közzéjük lépett s szét akarta választani őket. Keservesen meg is adta az árát jóindulatának. Kurucz Gergely ugyanis kapával *Ieterítette* úgy, hogy Harsányi eszméletlenül rogyott össze. Sérülései oly súlyosak voltak, hogy sokáig kétséges volt az életbenmaradása.

A két Kurucot ezután sikerült Miklovics Andrásnak földhöz vágni s ekkor akcióba lépett Szücs Károly is, aki ölmosbottal támadt a már lefektetett Kurucokra.

Az ügyet Hoffmann József elnökletével tegnap délelőtt tárgyalta a törvényszék. A tanúkihallgatások során kiderült, hogy Kuruc István a tettelegességben nem vett részt s így ellene a vádat az ügyész elejtette. A többi vádlott bűnössége azonban megállapítást nyert s a bíróság Kurucz Gergelyt kilenc havi börtönre, Miklovics András és Szücs Károlyt pedig 6—6 heti fogságra ítélte.

Az ítéletben a vádlottak megnyugodtak s így az nyomban jogerőre is emelkedett.

Sport.

Pályaaavatás. A DKASE. vasárnap délután pályafelavatási ünnepéről már hírt adtunk, azonban még csak most van alkalomunk a közönség tájékoztatására a részletes programot közölni: 1. Nyitány, játssa az Egyetértés zenekara. 2. Janossy Zoltán ügyv. elnök üdvözlő beszéde. 3. Domahidy Elemér főispán kick-ott rugása. 4. FTC. DKASE. barátságos mérkőzése. 5. Rakóczy induló, játssa az egyetértés zenekara. Az ünnepély kezdete fél 3 órakor. Helyárak: Páholy 4 személyre 10 korona. Corsó jegy 3 korona, tribün jegy 2 korona, ülőhely 1-20 korona, álló hely 60 fillér, diák jegy 40 fillér. A pályán 250 embert magában foglaló tribün van és buffet.

Je gygyürük,
menyasszonyi ékszerek, órák és
:: ezüsttárgyak legolcsóbban ::
Sándor Ármin
legsolidabb alapon álló üzletében.
Debrecen, Piac-ú. 41.

Az árva.

— Regény. —

(Folytatás.)

Nem télt bele néhány percnél több és Giovanni már visszatért a türelmetlenül várakozó ifjuhoz.

— Nos, mi ujság, mi történt az utcán, — érdeklődött Lehel.

— Nagy dolog.

— Mi az?

— Ide a harmadik házban nagyjelentőségű hadügyi titkokat tartalmazó tervek és iratok voltak egy katonatisztnél s ezek az iratok az éjjel folyamán eltűntek.

Bátor Lehel megkönnyebbülten lélegzett fel:

— Igen, már azt hittem, hogy valami baleset, szerencsétlenség, valami katasztrófa történt. Amióta magam is a halál torkából menekültem meg, mélyebben meg tud rendíteni ijennem már a gondolata is.

— Tudom méltányolni, de engedjen meg fiatal barátom, ez a dolog igazán nagy katasztrófa lehet nemcsak egy emberre, de az egész nemzetre. Ez az eset tehát szörnyűségesebb, mint ön gondolná.

— E miatt van az a nagy lárma?

— Természetesen! Villámgyorsan terjedt híre az esetnek. Emberek csoportja önti el az utcát s a rendőrség alig bírja fenntartani a rendet.

— És nem tudják, hogy tűntek el és hova tűntek a hadügyi titkokat tartalmazó tervek és iratok.

— Egyelőre nem.

— No majd megtudjuk. Az igazság kiderül.

Ezzel aztán napirendre tértek az eset felett. Giovanni nem szívesen beszélgetett róla, mert már előre alaposan izgatta az a dolog; Bátor Lehel pedig nem érdekelté más, csak az, hogy minél gyorsabban felkelhessen, elhagyhassa az ágyát és utazhasson Auconába, ahol nyugalom, boldogság és jólét vár rá.

Folyt. köv.

Tőzsde.

Ertéktőzsde. Osztrák hitel 599.50. Magyar hitel 780.—. Koronajáradék 84.50. Hazai bank 285.—. Agrár 487.—. Jelzálog 411.—. Magyar bank 526.—. Leszámitoló 503.—. Rima 712.—. Közuti 635.—. Városi vill. 367.—. Allamvasut 670.—. Északmagy. köszén 930.—. Salgó 706.—. Adria 510.—.

Irányzat: a balkáni helyzet bizonytalansága miatt tartózkodó.

Gabonatőzsde. Októberi buza 11.12. Áprilisi buza 11.96. Októberi rozs 10.57. Áprilisi rozs 10.67. Októberi zab 11.95. Áprilisi zab 11.46. Májusi tengeri 8.67.

Irányzat: nagy forgalom mellett igen szilárd.

Borszéki
GYÓGYÉS ÜDÍTŐVIZ
A SZÉNSAVAS ÁSVÁNYVIZEK
KIRÁLYA!
Kapható M yer Jenő és Béla ógnél,
Telefon 1—45.

Hirdetések jutányos áron felvételnek a „DEBRECZENI UJSÁG” részére a kiadé-hivatalban, Lamprecht-ház. Piac-u. 42

Lázár István

kocsigyártó

Debrecen, Hatvan-u. 22.

Raktáron tart mindennemű saját gyártmányú

uri hintó- és hajtó-kocsikat

Régi kocsikat becserél.

Megrendeléseket gyorsan és a legpontosabban eszközöl.

Javításokat elfogad. 1218

A gyenge hajtás
egyelvő fává növekszik.
Kis forgalomúrlásivá fejleszhető
szakszerű izléses

NYOMDÁSZAT
igénybevételével
Pénzügyintézetek, Kereskedelmi ipar-
vállalatok forduljanak bizalommal

Mihály Sámuel
Könyvnyomdája, papírüzlete és
Irodaberendezés és szaküzleté is

Telefon 106.

Uj húscsarnok

és hentesáru csemege üzlet.
KUCZIK GÁBOR utóda

DEBRECZENI LAJOS

Verbőczy-utca 2-4 szám.

A Kereskedelmi és Iparkamara székházában.

Izlésesen berendezett falatozóval (Büf-fettel) hol naponta frissen készített debreceni különlegességek fogyaszthatók.

Marha, sertés, borjú és juh húskok s mindenféle füstölt húsneműek a legjobb minőségben, a legolcsóbb napi árak mellett a legpontosabban lesznek kiszolgálva.

Telefon 244 szám.

Ügyes bajos emberek!

Akik valamely állás elnyeréséért, vagy ösztön-díjért, vagy egyéb másért pályáznak! 1315

A pályázati kérvényeket a Nagy Lajos irodája készíti el, szép ki-vitelben, esetleg irógépen is és pedig mindössze 2 koronáért!

A Nagy Lajos irodája Csapó-u. 13. sz. alatt van

SZULTÁN
BOR ÉS DUS
LITHION
FORRÁS
KIVÁLÓ VEGYŐSSZETÉTELŰ

Kapható Mayer Jenő és Béla cégénél
Telefon 1-45.

EMERICH VILMOS

vizvezeték, csatornázás, szivattyu szerelési és cementipar-vállalata
DEBRECZEN, HATVAN-UTCA 10 SZÁM.
Telefon 1012 szám. Telefon 1012 szám.

ELVÁLLALOK a vizvezeték, csatornázás és cementipar körébe tartozó minden munkálatokat legújabb, leggyorsabb és minden követelménynek megfelelő :: kivitelben és a legolcsóbb árban. ::

Költségvetéseket és tervrajzokat díjmentesen készítünk.

A Ferencz József tudomány-egyetem bőrgyógyászati osztályán Prof. Marschalkó igaz-gató utasítására, kizárólag a Kolozsvári Heinrich-féle **gyógyszappanokat** rendelik. Világhírű különlegességek;

Kolozsvári kátrány-szappan

(teljesen kiszorította a külföldi gyártmányokat.)

Izzadás ellen :: **Kolozsvári chrom-szappan.**

Bőrkiütés-viszketeg :: ellen :: **Kolozsvári kén-szappan.**

Szeplő, májfolt, stb. arctisztatlanság ellen **Kolozsvári borax szappan.**

Hajhullás ellen : **Kolozsvári Petrol szappan.**

Ezenkívül egész sora a világhírű gyógyszappanoknak, melyek minden gyógyszerárban és drogéria-üzletben kaphatók. — Ismertetőt készséggel küld:

Kolozsvári Heinrich József gyógyszappangyár r.-t. Kolozsvárt.

Ha modern jó

villamos berendezést akar, rendelje meg a

Földvári

Debr. Első Elektrotechnikai vállalatánál

Piac-utcai barak.

Telefon szám 168.

Villamoscsillárookban nagy rak-tár, oxidált és ezüst szinek-ben. Legjobb minőségű valódi Wolframgökök napi árakon. — Villamhárítók, villamos csen-gők, magán telefonok beren-dezése, kipróbálása évi jókar-bentartása jutányosan. Vidéki megrendelések gyorsan in-téztetnek. ::

Telefon : Üzleti 168. sz. Gyári 816. sz.

Csak a jó cipője révén lett híressé a Glück Ede cég Piac-u. 22. Debr. első takarékpalotájában.
Telefon 620. Női, férfi és gyermek cipők nagyon olcsón. **Telefon 602.**
 :-: Kalap és uri divat újdonságok nagy választékban. :-:

Városi és megyei telefon 773.
 Legjobb rendszerű
vaskályhák
 modern kályhatalcák, tűzszerszámok, valódi „Groszlán” kéménytoldók.
Tóth József
 kályhaszaküzlet, Ferenc József ut 8. szemben a Margit fürdővel. 1650
 :: Képek árkönyv ingyen. ::

Szabászat, varás

és minta rajzolásból úgy a francia mint az angol módszer szerint alapos oktatást nyerne csak kizárólag intelligens leányok özv. Knothy Kovácsné Silye Gabriella Kossuth-utca 45. szám alatti szabászati és varró iskolájában. Beiratkozás bármely napon, Vasár- és ünneppnapok kivételével reggel 9-12-g, délután 3-5-ig. 1713

!!BUTOR!!

Telefon 377 és 484.

Modern asztalos és kárpitos butorok lakberendezések menyasszonyi kelengyék óriási választékban

VARGA JÓZSEF

DEBRECEN, Piac-utca 44. 1714
 az udvarban.

Riessner:
 folytonégo
Kályhák
 kizárólagos
 raktára
Sesztina
Lajos
 vasüzletében

Telefon szám 632. Alapított 1893-ban. Telefon szám 632.

Halmágyi Sámuel

tő- és fiók-üzletében DEBRECEN, Piac-u.

Megérkeztek

Óriási választékban Scál Plüsch felöltők, bársony kabátok, uti és városi Bundák, Raglanok.

Külön nagy Szörme kiállítás.

Persianer, Scalskin és Caracul kabátok és mindennemű Szörme karmantyuk és Boák, gyermek Garnitúrák, Menyasszonyi kabátok dus választékban. Costümök, Leányruhák, Blousok és Pongyolákban a legszebb különlegességek. 1582

Olcsó árak. Angol Costüm 30 korona. Előzékeny kiszolgálás.

MOST ÉRKEZETT ALKALMI VÉTEL!!

Blumenstein Vilmos üzletében. Piac-utca 14. Bika-szállóval szemben.

1 drb. Barchet blous most csak . . . 2 kor. 50 fill.	1 drb. Ajour kávék készlet . . . 5 kor. — fill.
1 drb. Női posztó blous . . . 3 " — "	6 drb. Damaszt asztalkendő . . . 1 " 10 "
1 drb. Tüll vagy seiyem blous . . . 8 " — "	3 drb. Nyakkendő . . . 1 " 30 "
1 drb. Fehér szoknya és nadrág . . . 5 " — "	3 pár Férfi harisnya téli . . . 90 "
csipke díszel . . . 5 " — "	1 mtr. Doubleux mosó flanel . . . 90 "
1 drb. Női himzett vászon ing . . . 2 " — "	130 cm. Angol kelme métere . . . 1 " 30 "

Óriási választék fekete és színes bársonyokban. Legújabb angol és doubleux kelmek. Férfi és női fehérnemű. Asztal és kész himzett ágynemű stb. stb. Szigorú szabott ár!
 Tisztelettel **BLUMENSTEIN VILMOS.**

A kitünőknek elismert

„Viktoria“

nagyváradi pék élesztőt

Moskovits Mór és Fia szesz és élesztő gyáranak készítményét, 1776

egyedárusításra megkaptam.

Üzletemben a naponta frissen érkezett árukból állandó raktárt tartok, s telefon rendelésre minden egyes csomagot hához szállítok. :-:

Telefon 286. Telefon 286.

Király István fűszerkereskedő

:-: Debreczen, Dégenfeld-tér 11., a vassátraknál, a kenyér-piacon. :-:

Kiadó üzlethelyiség.
 Csapó-utca 18. szám alatt
 :: nagy üzlethelyiség ::
 november 1-re
 :: **kiadó.** ::
 Felvilágosítást ad **Dr. Elek Dezső** ügyvéd. 1788

Telefon 191. Telefon 191.
Lám Sándor
 DEBRECZEN, Piac-utca 5. szám.
Az őszi idényre
 nagy választék iskolai és irodai felszerelési cikkekből! Tentatartók, gyertyatartók, íróasztali berendezések és készletek. Internátusok és pensiók részére porcellán és üvegtermékek. Alpakka és alpakkazőst evőeszközök. Épületfűtési és üvegezési javítási munkák a legolcsóbban. 1715
 :: Képeretektől nagyválaszték. ::

Kiadó üzlethelyiség.
 Degenfeld-tér 8. szám alatt
 :: sarok üzlethelyiség ::
 november 1-re
 :: **kiadó.** ::
 Felvilágosítást ad **Dr. Elek Dezső** ügyvéd. 1787

Köztisztasági és fuvarozási vállalat iroda helyiségét Külső-vásártér 4. szám alá helyezte át.

NE FOGADJON EL MÁST!
CSAK ŐRIÁS FEDÁK CIPŐKRÉMET
30 FILLÉRERT.

Bevásárlásomból hazaérkezve, tudatjuk a tisztelt közönséget, hogy az őszi raktár női felöltők, gyermek köpenyek, női és leány kalapok kerülnek eladásra a legszebb kivitelbe 1712

Rózsánál

Kistemplombazárban.

Ruha és kecmefestés!

Közhirré tesszük 1785

hogyan külföldi mosómestert szerződtettünk, miáltal módunkban van nagy becsű megbízónknak olyan gallért, kezelőt és fehérműt szállítani, mely bármely bel- vagy külföldi tisztítást úgy szépségben, mint tartóságban messze tulszárnyal.

Hrabéczy E. D. Gőzmosó. Vegytisztító és Ruhafestő Részvénytársaság.

Főüzlet és gyár: **Fióküzletek; Felvevő-telep:**
 Széchenyi-utca 42. sz. Csapó-u. 30. telefon 668. Piac-utca 22. sz. alatt.
 Hatvan-u. 11. telefon 578. Glück Ede divatruhá-
 alatt. Telefon 323. sz. Miklós-u. 1. telefon 1148. zában. Telefon 602. sz.

Fertőtlenített ágytolltisztítás!

Minden szó egyszeri beírása petit betűből 5 fillér. Vastagabb betűből 10 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK

Levélbeli tudakozásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeggel kell mellékelni. Tudakozásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

Apró hirdetések díja előre fizetendő. Vidékről apró hirdetések díja levelezvényekben is beküldhető.

Levelezés.

Keresem
egy mély érzésű zárkózott nyugodt nő barátságát. — "Üresség" postrestante. b

Ajánlat.

Kiadó
Istálló, Miklós-utca 41. 656

Kiadó
négy szobás lakás. Miklós-utca 41. 655

Kölcson
fürdőkád kapható. Kiss Ignác, Piac-u. 32. 650

Modern
három szobás utcai lakás kiadó. Teleki-u. 9. 648

Kiadó
3 szoba, előszoba, fürdőszoba, konyha és kamrából álló szép új, modern lakás, nov. 1-re Jókai-utca 9/a alatt. 641

Kosarak
virágárványok, gyermekkoscsik legelősebben Kossuth-utca 25. Javításokat, rendeléseket elvállalunk. 620

Virágok
Hollandi jacint és tulipán virág hagymák, hosszúszerű üvegházi róza, — Amerikai francia és hazai szegfű folyton nagy választékban Pacelt János virág üzletében. 341

Régi
aranyat és ezüst tárgyakat, pénzeket, órákat, a legmagasabb árértékváltó vagy becsértékváltó Kónya László órász. Debrecen, Kossuth-utca 2. 338

Elirály
kávét mégis a legjobb kiváncsra vevő előtt próbálva. Debrecen, Dégefeld-ter 11. 337

Gummi
haszfűző a legújabb! Kaptollak olcsó árakban! Kötött női felöltők nagyválasztékban! Benyáts Emánél Debrecen Főter. 332

Két
nagy szobás modern lakás mellékhelyiségekkel nagy folyosóval november 1-re kiadó, esetleg azonnal is átvehető. Szent-Anna-utca 62 sz. b

Kiadó
15 év óta fennálló fodrász üzlethelyiség november hó elsőre Veres Lajosnál, H-Szoboszlón. 671

Két szobás
udvari lakás mellékhelyiségekkel együtt
Széchenyi-u. 26.
sz. alatt nov. 1-re
kiadó.
Garcon lakásnak is alkalmas. 1766

'Meteor'

mozgó színház
Bocskayter 10.
Telefon 9-47.

Ma és holnap

Világszenzációs műsor
Solona, látványos kép. Willy lovaglása, tum. Világesemények, aktuális.
Az éreghajnok, dráma Jégenszerzett volégény amerikai vígjáték.

Ég és víz között

nordick társadalmi dráma 2 felvonásban.
Ma d. u. gyermek előadás.

Széchenyi
kert 29. sz. föld kiadó. Értekezhetni Miklós-u. 45. sz. 522

Kiadó
udvari két szobás lakás. Ugyanott szép pince szoba november 1-re. Árpádtér, Sámson-u. 8. 673

Pince
lakás, közel főtérhez, — szabó vagy cipész mesternek igen alkalmas, november elsejére kiadó. — Nemzetőr-utca 2. 674

Automobil

bérelhető. — Kényelmes, gyors közlekedés

Automobil

képviselet
Piac-u. 77.
Telefon 567. — Garagó 937. 1719

Értelemes
ember, ki magyar, német levelezésben jártas, bármiféle alkalmazást olcsón elfogad. Levelek "F. B." jelzéssel kiadóhivatallal küldendők. 677

A
Reáliskola-utca 2. sz. ház egészbe vagy részben minden órán és minden áron kiadó. Értekezhetni ugyanott. 347

Debrecen városból

20 percnire a szoboszlói csinált ut mentén 310 hold föld, tiszta szántó, 34 köblös dohányengedélyvel, kellő épületekkel azonnal **haszonbérbeadó.**

Értekezhetni dr. Szépmre ügyvédnél, Debrecen, Piac-u. 63. sz.

Hivatalnak Irodának

vagy **Magán lakásnak**

Piac-Hatvan-u. sarkán lévő I-ső emeleti lakosztály november 1-től kiadó. Értekezhetni az udvarban. 1794

Francsa
fiatalember lakásért tanítást vállalna. — Régnier, Pallag. b

Női
fehérnemű, sima batizotkat, csipke díszek, túlhalmozott raktár miatt beszerzési áron alól lesznek eladva. Bottó Kornél, a Hungária mellett. Kérem a cégre ügyelni. 346

Hölgyeim
figyelem! Mindennemű divatos hajmunka és divatos parókák, frizura kellékek olcsón beszerezhető. Czitrom Mórné hölgyfodrász üzletében. Megrendelések, — alakítások pontosan. Fésülés a legdivatosabban és izlésesen. Vágott és hullott hajat veszek. Tanítványok felvételnek. Simonffy-utca 5. Tejpiac. 676

Bírsalma
kilőszámra hapható Széchenyi-u. 14. sz. 681

Boros
pince kiadó. Széchenyi-u. 14. 682

Villamos

berendezések, motorok, csillárok legelőnyösebben. Wolfram égők 16-50 gyertyáig K 1.30

Fazekasnál

Piac-u. 77.
Telefon 567. 1686

Kereslet.

Kenyérgyűzők
óvadékkal felvételnek, kipróbált előnyben részesül. Bothen-utca 23. 666

Veszek
bort bármily nagy mennyiséget — legmagasabb napi árban. Borbizományi üzlet, Miklós-utca 18. Telefon 10-24. 664

Wertheim
szekrényt megvételre keresek. Pintér ékszerész, Piac-u. 26. 654

Két
ügyes fiatal hentes segéd azonnal felvételnek. Medgyaszay Sándornál. — Ugyanott 1 fotel, fürdőkád eladó. 652

Derék
varrólányok és ingyenes tanulók felvételnek Berényi Anna női szabónál, Rákóczy-u. 6. szám, 669

Gyakorlott
varrólányok felvételnek. Piac-u. 87. 672

Varrónöt
keresek sürgősen, háznál vagy házon kívül. Pollacsekkné, Simonffy-29. 680

Irodai
alkalmazást keres közép-korú, nyugdíjas tisztviselő. Cim a kiadóban. b

Német
kisasszony teljes ellátással és jó fizetéssel uri családba gyermekek mellé felvételnek. Aki franciául beszél, vagy zene ismerettel is rendelkezik, előnyben részesül. J

Jól
főző mindenféle cselédek keresek. Cim a kiadóhivatallal. b

Kocsisok
és munkások allandó alkalmazásra azonnal felvételnek. Teleki-utca 100. 344

Asztalos
lakatos tenonok fizetéssel felvételnek az "Építőipari és Lemezforgató Részvényársaság"-nál. 334

A
kegyesrendi ház (Varga-utca 2. sz.) mosónőt keres. b

Jó házból való flu

lehetőleg négy középiskolával, műszaki üzletbe

tanulónak

felvétetik. — Ugyanott egy kezdő szerény igényű leány kisebb irodai teendők elvégzésére kerestetik. — Cim a kiadóban. 1558

Eladás.

Vizsla
egy és fél éves him tollvér, szőlőszőrű és német keresztelés. feltétlen engedelmis, röviden keres, minden vadat áll és apatiroz, jutányos áron eladó. Értekezhetni Buday honvéd főhadnagyánál. — Csapó-utca 55. szám alatt, vagy a lakásjában. 648

Egy
vaslanyha eladó. Darabos-utca 9. szám. 638

Költöztetéseket

federes

:: stráfkocsikkal ::

elvállal

Csengeri Károly

szállító
Simonffy-u. 30.
Telefon 821. 1556

Tégla eladás.

Tisztelettel értesitem az építető és építő urakat, hogy a nyulasi téglagyárból helyszűke miatt a téglát igen olcsó árrért számítom, megrendelhető és kapható kint a gyárban. Telefon 920

1512 Tisztelettel

Szabó József

Egy
36 év óta fennálló bádógos műhely más vállalat miatt eladó. Cim a kiadóban. 678

Ebédli,
háló és konyha berendezés elköltözés miatt olcsón eladó. Cim a kiadóban. 675

Jó
meneteli előnyomda és kézimunka üzlet, a város legforgalmasabb helyén, leányiskolák közelében, családi körülmények miatt eladó. Értekezhetni Kis Miklós, Timár-utca 24. 679

Nyíl-
utca 37. számú sarok ház olcsón eladó. 684

Két
darab szárnyas ajtó üveges eladó és egy kétszobás modern lakosztály vilnyvilágítás bevezetve, kiadó. Erzsébet-ut 25. sz. 343

800
hlyni kitérő óbor eladó. Értekezhetni Piac-u. 44. ügyvédi irodában. Telefon 151. 500

Egy
jó forgalmu kocsma eladó vagy haszonbérbe kiadó. Ujlétán, Malom-utca 161. szám. 670

Eladó
új fürdőkád, rézüst, üst-házzal, függőlámpa. József herceg-u. 6. sz. 683

Feltűnő szép

saját készítésű

sirkoszoruk

bámulatos olcsó árban csakis

Fehértői Béla

új elsőrangú temetkezési intézetében, Debrecen, Csapó-utca 4. kaphatók. Mindenrendű és rangú temetések, hullaszállítások és exhumálások jutányos árban szigorú pontossággal — személyes felügyelet alatt — eszközölteinek.

Érc- és gyöngykoszorúk nagy választékban. 1782

A közelgő Mindszentek napjára
a **Bizalom** temetkezési intézettel kapcsolatos **Sirkoszorú gyár**
Kistemplombazar.
Ajánlja sajátgyártmányú művirág, börtánzat, érc és gyöngyből készült koszorú kiállításának megtekintését. Országos választék 70 fillértől feljebb.

Bármily rangú temetéseket **megleponen olcsó árak mellett** kegyeletteljes pontossággal rendezünk. A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérjük. Kiváló tisztelettel

Fodor Testvérek.
1738

A lóhus mészárszék megnyitása.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy az első debreceni hatóságilag engedélyezett

lóhus mészárszék

Árpádtér, Diószegi-utca 12. sz. a. megnyitom. Tisztelettel

1557 **A lóhúsmészárszék vállalat.**
Levágásra alkalmas lovakat veszünk.

HA állatorvosra van szüksége telefonáljon 558
Szászló Zsigmond
állatorvosi rendelőjébe
Rákóczy-utca 3 szám. 1052